

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 0 6 1 3 0 1 1 2

SPOMLADANSKI ROK

Osnovna raven
GRŠČINA
≡ Izpitna pola 2 ≡

Prevodna enota

Torek, 30. maj 2006 / 120 minut

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki: kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik in grško-slovenski slovar. Kandidat dobi dva ocenjevalna obrazca.

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne izpuščajte ničesar!

Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Rešitev nalog v izpitni poli ni dovoljeno zapisovati z navadnim svinčnikom.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca).

Številka v oklepaju pomeni točkovno vrednost naloge.

Končni prevod z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom napišite na tretjo (3.) stran **v izpitni poli**. Pišite čitljivo.

Če se zmotite, napačno besedo ali stavek prečrtajte in napišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki se pri ocenjevanju ne upoštevajo. Nečitljiv spis se točkuje z nič (0) točkami. Osnutek prevoda lahko napišete na zadnjo (4.) stran izpitne pole. Osnutka se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje sposobnosti.

Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 4 strani.

Učitelj retorike razlaga, kako se je razvijalo govorništvo in zakaj se govorniški pouk začenja z uvodnimi vajami (προγυμνάσματα). (80)

Πρῶτον τοίνυν σκοπητέον¹, διὰ τί ἀπὸ τῶν προγυμνασμάτων² ἀρχόμεθα. Λέγομεν οὖν, ὅτι ἡ ῥητορικὴ τοῖς ἀνθρώποις φύσει³ μὲν ἀεὶ παρῆν, ἦν δὲ δύσληπτος⁴ καὶ ἡ χρῆσις αὐτῆς οὐ βραδία ἦν. Διὰ τοῦτο οὐδὲ πᾶσιν ἦν κατάδηλος. Ἐκαστος τοίνυν παραλαμβάνων μέρος τι ταύτης τῆς τέχνης τοῖς μετ' αὐτὸν παρεδίδου⁵ καὶ οὕτω ἡ ῥητορικὴ κατὰ βραχὺ προῆλθεν εἰς διαιρέσεις τινὰς καὶ μεθόδους. Τῶν ἀνθρώπων δὲ ἐξ ἀρχῆς καταλαβομένων⁶ αὐτὴν ἦν μὲν ἤδη σαφέστερα τὰ ἐκ τῆς ῥητορικῆς καλὰ, τοῖς δὲ νέοις ὅμως τὸ πρᾶγμα χαλεπὸν ἐφαίνετο. Οὐ γὰρ βραδίων ἦν τοῖς μαθηταῖς εὐθύς πάντα τὰ ἐν αὐτῷ ἀθρόα⁷ γινώσκειν. Διὰ τοῦτο παρῆλθεν ἡ τῶν προγυμνασμάτων χρεια. Ἐν αὐτοῖς γὰρ οὐ πρὸς τὸ ὅλον γυμναζόμεθα, ἀλλὰ πρὸς ἕκαστον τῶν μερῶν⁸ ἰδίᾳ.

Πρῶτον μάθωμεν, τί ἐστὶ ῥητορικὴ: ῥητορικὴ ἐστὶ δύναμις εὐρετικὴ καὶ ἐρμηνευτικὴ⁹ τῶν ὄντων πιθανῶν ἐν παντὶ λόγῳ μετὰ κόσμου. Τί ἐστὶ δύναμις; Πρᾶγμα ἐν μεσότητι, ᾧ ἕξεστι¹⁰ καὶ καλῶς καὶ κακῶς χρῆσθαι¹¹, οἶον¹² πλοῦτος, ἰσχύς, μάχαιρα: τούτοις γὰρ χρῆται τις καὶ πρὸς τὰ καλὰ καὶ πρὸς τὰ ἐναντία. Καὶ τοίνυν καὶ τὴν ῥητορικὴν διὰ τοῦτο καλοῦμεν δύναμιν, ἐπειδὴ χρῆσθαι δύναται τις αὐτῇ καὶ πρὸς τὰ καλὰ καὶ πρὸς τὰ μὴ τοιαῦτα.

Nikolaj Sofist, Progymnasmata 1.15–2.20

¹ σκοπητέον 'je treba premisliti'

² προγυμνάσματα: 'uvodne vaje' pri pouku govorništva, v katerih so se učenci urili v sestavljanju posameznih delov govora (npr. opis, anekdota, nasvet, predlog)

³ 'po naravi'

⁴ 'neoprijemljiv'

⁵ τοῖς μετ' αὐτὸν παρεδίδου 'jo je predajal potomcem'

⁶ Τῶν ἀνθρώπων | καταλαβομένων absolutni genitiv

⁷ 'hkrati'

⁸ G. pl. samostalnika τὸ μέρος 'del'

⁹ δύναμις εὐρετικὴ καὶ ἐρμηνευτικὴ 'sposobnost odkrivanja in razlage'

¹⁰ 'je možno'

¹¹ Glagol χρᾶομά τι τι 'uporabljam kaj'

¹² 'na primer'

